

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Frida Magnusson
0171-627076
frida.magnusson@enkoping.se

Tekniska nämnden

Svar på remiss - POSOM-riktlinjer

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

Tekniska nämnden antar samhällsbyggnadsförvaltningens remissvar som sitt eget.

Beskrivning av ärendet

Det psykosociala omhändertagandet är en viktig del av att hantera en kris. Därför ska Enköpings kommun ha en särskild grupp för detta, en så kallad POSOM-grupp. POSOM står för psykiskt och socialt omhändertagande vid olyckor och kriser.

POSOM riktlinjer sätter kommunens organisation för akut psykiskt och socialt omhändertagande. Riktlinjerna beskriver hur POSOM aktiveras samt vem som ansvarar för de olika delarna i arbetet.

Kommunstyrelsen tog den 29 maj beslut om att skicka förslaget till riktlinjer på remiss till alla nämnder. Svar på remissen ska skickas till kommunstyrelsen senast den 31 augusti 2023.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Förvaltningen är positiva till att riktlinjer för POSOM tagits fram som stöd i arbetet. Syfte, ansvar och arbetsgång framgår tydligt i dokumentet vilket gör det lätt att förstå och använda. Det finns en koppling till kommunens plan för inriktning och samordning som beskriver processen för hur störningar ska hanteras.

Ett förbättringsförslag till det fortsatta arbetet är att en uppdatering görs på kommunens intranät där POSOM får en egen rubrik så det blir lättare att hitta detta styrdokument med anvisningar.

Bilaga: Remiss – Riktlinjer POSOM, KS2023/317.

Gunilla Fröman
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Frida Magnusson
Stabschef
Enköpings kommun

Kopia till:
Kommunstyrelsen
Marcus Wennerström, kommunledningsförvaltningen

Paragraf 144

Ärendenummer KS2023/317

POSOM - riktlinjer

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. kommunstyrelsen skickar POSOM riktlinjer på remiss till kommunens nämnder och bolag
2. senaste svarsdatum sätts till 2023-08-31

Sammanfattning

Det psykosociala omhändertagandet är en viktig del av att hantera en kris. Därför ska Enköpings kommun ha en särskild grupp för detta, en så kallad POSOM-grupp.

POSOM står för psykiskt och socialt omhändertagande vid olyckor och kriser.

POSOM riktlinjer sätter kommunens organisation för akut psykiskt och socialt omhändertagande. Riktlinjerna beskriver hur POSOM aktiveras samt vem som ansvarar för de olika delarna i arbetet.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och frågar om kommunstyrelsen kan besluta i enlighet med förslag och finner så.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-03-30

POSOM riktlinjer, daterad 2023-03-30

Beslutet skickas till:

Kommunens förvaltningar och bolag
Polismyndigheten i Enköping
Svenska kyrkan i Enköping
Räddningstjänsten Enköping-Håbo
Enköpings hyresbostäder AB
Region Uppsala

POSOM

Riktlinjer för psykosocialt omhändertagande

Kommunledningsförvaltningen
Marcus Wennerström
0171-626118
marcus.wennerstrom@enkoping.se

Ärendenummer
2023/317

Dokumenttyp

Riktlinje

Ersätter

Beslutad av

Kommunfullmäktige

Gäller för

Samtliga förvaltningar

Gäller f.om.

Ansvarig funktion
Förvaltningschef vid
socialförvaltningen

Gäller t.om.

Reviderad

Innehållsförteckning

Vad är POSOM	1
När aktiveras POSOM?	1
Organisation.....	1
Ansvar	1
Vem ingår i gruppen	3
Styrgrupp.....	3
POSOM-arbetsgrupp.....	3
Vid händelse	3
Aktivera POSOM.....	3
POSOM-ansvarigs ansvar	4
Krisledningsorganisationens ansvar.....	4

Vad är POSOM

POSOM står för psykosocialt omhändertagande. Tanken är att ett akut psykosocialt omhändertagande av direkt eller indirekt drabbade i kriser kan förebygga psykisk ohälsa på sikt.

POSOM-organisationen leds av förvaltningschef vid socialförvaltningen tillsammans med trygghets- och säkerhetschef vid kommunledningsförvaltningen. Insatser vid inträffad händelse genomförs av POSOM-arbetsgrupp som består av personer som är utbildade och övade i psykosocialt omhändertagande. Gruppen aktiveras vid behov och består både av personer anställda i Enköpings kommun, men också av personer från andra organisationer.

När aktiveras POSOM?

POSOM aktiveras när det inträffar en händelse i samhället där ett flertal personer på grund av en traumatisk upplevelse blir i behov av skyndsamt psykosocialt omhändertagande. Händelsens karaktär är avgörande och det kan exempelvis handla om allt från masskadehändelser till mindre händelser där det funnits många vittnen eller där de förolyckade är unga.

Beslut om att aktivera POSOM fattas av förvaltningschef vid socialförvaltningen. Är denne onåbar kan tjänsteman i beredskap (TiB) aktivera POSOM.

Organisation

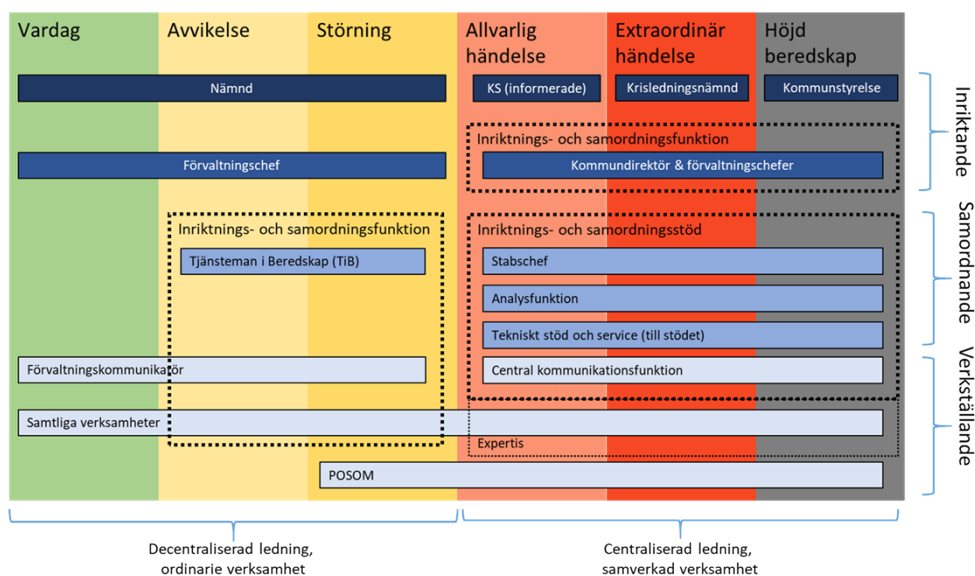
Organisatoriskt bygger POSOM på deltagande av personer som i vardagen har andra huvuduppgifter. Den som ingår i kommunens POSOM-organisation ska ha intresse för frågorna och även möjlighet att, inom ramen för sin anställning, prioritera att delta i de övningar och utbildningar som erbjuds.

Ansvar

- Förvaltningschef vid socialförvaltningen har det övergripande ansvaret för POSOM-verksamheten

- Förvaltningschef vid socialförvaltningen utser i sin tur en tjänsteperson med ansvar för POSOM
- Kommunledningsförvaltningen, genom trygghets- och säkerhetschef, ansvarar för att det finns en samordning mellan kommunens krisledning, TiB och POSOM.

Kommunens krisledningsorganisation beskrivs mer utförligt i dokumentet Plan för inriktning och samordning inför och vid allvarlig störning (KS2019/103).

Figur 1 Illustration av kommunens ledning & samordning i olika typer av störningar

Vid en inträffad händelse utgör POSOM en operativ resurs inom kommunen som kan komplettera den övergripande krisledningsfunktionen. POSOM blir i den bemärkelsen en resurs med kapacitet att identifiera, föreslå behov av, samt genomföra åtgärder för att hantera en händelses konsekvenser utifrån ett psykosocialt perspektiv.

Förberedande arbete

Ansvarig tjänsteperson för POSOM har i det förberedande arbetet ansvar för att överse rutiner, larmlistor, utbildning.

Den främsta förmågebyggande aktiviteten som kan göras i det förberedande arbetet är att regelbundet utbilda och öva den operativa personal som kommer att ingå i en insats. Erfarenheter och lärdomar införs i de rutiner och instruktioner som finns för POSOM-gruppen.

Vem ingår i gruppen

Styrgrupp

POSOM-arbetet leds av en styrgrupp bestående av förvaltningschef vid socialförvaltningen och kommunens trygghets- och säkerhetschef vid Kommunledningsförvaltningen.

POSOM-arbetsgrupp

POSOM-arbetsgrupp består av de personer som vid en händelse utför det operativa arbetet. Insatsen leds vid sådana tillfällen av POSOM-ansvarig. I stödgruppen ingår exempelvis personer från (men andra kan tillkomma):

- Socialförvaltningen
- Vård- och omsorgsförvaltningen
- Utbildningsförvaltningen
- Region Uppsala
- Svenska kyrkan
- Räddningstjänsten
- Polisen

Utöver detta är kommunledningsförvaltningen (beredskapsstrateg) adjungerad till gruppen för att säkerställa en bra länk till den övergripande krisledningsförmågan.

Målbilden är att ca 20 personer ska ingå i den grupp som utför arbetet vid en insats. Den främsta uppgiften för dessa personer är att:

- Vara medmänskligt stöd
- Ge känslomässig första hjälpen
- Hjälpa till att lösa praktiska problem
- Ge skydd och stöd till drabbade

De stödpersoner som arbetar aktivt under händelsen ska föra egen loggbok.

Vid händelse

Aktivera POSOM

Förvaltningschef vid socialförvaltningen har mandat att aktivera POSOM-insats.

Är förvaltningschef vid socialförvaltningen ej nåbar kan tjänsteman i beredskap (TiB) eller ansvarig för kommunens krisledning (stabschef) aktivera POSOM-insats.

POSOM-ansvarigs ansvar

- Leda arbetet i POSOM-arbetsgrupp.
- Sammanfatta och förmedla lägesbild och behov till kommunens krisledning/TiB.

Krisledningsorganisationens ansvar

- Sammanställa lägesbild.
- Att, genom samverkan med POSOM-ansvarig, säkerställa att det psykosociala perspektivet beaktas vid inträffade händelser.

www.enkoping.se